

Проти користолюбства та запродавства папського двору у сирвентах сміливо виступив Гійом Фігейра (1215-1250): “Риме, ти робиши багато за гроші підлоти і злочинів і не боїшся бога... Зовні ти подібний до невинного ягняти, а всередині ти хижий звір, коронована змія, виплід ехидни” [5, с. 91]. Жанр сирвенти особливо поширюється в XIII ст.

Маркабрюн (1140-1185) був представником **пасторели**, трубадур-плебей, який, зневажливо ставлячись до платонічного схилення перед дамою, оспівував скромність простої дівчини. Пасторела – лірична п'єса, яка зображує зустріч лицаря з коханою та їх суперечку. Головна героїня – пастушка: “Вчора в вечірню годину Стрів я дівча біля тину, Просту пастушку невинну” [4, с. 257]. Пасторела у формі діалога між юною пастушкою та лицарем. Любов зображується як гра.

Тенсона – віршований діалог двох поетів. Прикладом може слугувати тенсона між Гіраут де Борнелем і Раймбаутом III, графом Оранжским. Раймбаут, прихильник “темного стиля”, дивується, чому Гіраут засуджує цю манеру. Гіраут відповідає, що поет повинен бути вільним. Але Раймбаут не погоджується, говорячи, що він творить тільки для обраних: “Гіраут! А для мене пустяк, Широко ль песня потечет. В стихе блестящем – мне почет. Мой труд упрям, И – буду прям – Я всем свой золотой песок Не сыплю, словно соль в мешок!” [3, с. 79].

Перекладом творів трубадурів займалися М.Терещенко, В.Динник та ін. Найчастіше вірші перекладають тристопним дактилем із хореем:

Любко, ви надто ляклива, –
Може привикнути дівка
Навіть найбільш вередлива.

Лірика трубадурів розвивалась протягом ста п'ятидесяти років – у XII – XIII ст. Класичним періодом їх творчості є остання четверть XII ст. Окрім самих віршів трубадурів до нас дійшов збірник їх біографій, оповитий немалою кількістю легенд.

Література

- Гвоздев А.А. История западно-европейской литературы. Средние века и Возрождения. – М.: Высш. школа, 1935. – С. 23-28.
- Забудько В. Своєрідність лірики трубадурів // Зарубіжна література. – 2005. – № 46. – С. 7-9.
- Лірика трубадуров и труверов // История зарубежной литературы. Средние века и Возрождение / М.П.Алексеева, В.М.Жирмунской и З.И.Плавскина. – М.: Высш школа, 1987. – С.74-84.
- Поезія трубадурів / Література західноєвропейського середньовіччя / За ред. Н.О.Висоцької. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – С. 250-260.
- Рицарська література / Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. – Львів: Вища школа, 1982. – С. 83-92.
- Рыцарская (куртуазная) литература // Т.В.Ковалева и др. Литература средних веков и Возрождения. – Минск: “Университетское”, 1988. – С.50-64.
- Черная С. Эстетический идеал поэзии трубадуров // Зарубіжна література. – 2005. – № 46. – С.10-13.
- <http://www.feb-web.ru/feb/litenc/encyclop/leb/leb-1511.htm>

Ходня К.Г.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
Науковий керівник – ст.викл. Таран З.М.

Використання новітніх технологій у викладанні іноземних мов та зарубіжної літератури

Tempora mutantur et nos mutamur in illes – “Часи змінюються, і ми змінюємося разом з ними” – говорили римські мудреці, і це дійсно так. Змінюється час, змінюється і стиль життя людини, її життєві цінності та світогляд. Навіть у системі освіти те, що донедавна було новим і цінним, поступається зараз новим методам і новітнім технологіям, які базуються на застосуванні комп'ютеризованого навчання.

Так, під час практики в Полтавській спеціалізованій школі I-III ступенів №3, ми були просто у захопленні від уроків таких вчителів-методистів, як Клименко Людмила Михайлівна, Резнікова Людмила Дмитрівна, Вовченко Олеся Миколаївна та ін. Їхні методи навчання: “Обери позицію”, “Навчаючи вчусь”, “Мікрофон”, “Коло ідей”, “Акваріум”, “Мозковий штурм”, “Тронування” – завжди будуть елементами наших майбутніх уроків іноземної мови та літератури. Дуже ефективним на уроках є метод “Тронування”. Цей вид діяльності застосовується на початковому етапі уроку для

актуалізації лексичного матеріалу й націлення учнів на дану тему. На початку уроку учням називається тема і пропонується назвати всі слова, які спадають їм на думку, пов'язані з цією темою. Метод "Прес" використовують, коли виникають суперечливі питання й учням потрібно висловити й чітко аргументувати певну позицію з проблеми, що обговорюється, переконати всіх у своїй правоті. Метод дасть можливість учням навчитися висловлювати власну думку з дискусійного питання у чіткій та стислій формі, а також впливати на думку співрозмовників.

Метод "Прес" має такі структурні етапи:

Позиція – висловлення своєї думки чи точки зору, починаючи зі слів: "Я вважаю, що...".

Обґрунтування – пояснення доказів на підтримку своєї позиції, починаючи словами: "Оскільки...", "Позаяк...".

Приклад – наведення фактів чи будь-якої інформації, яка аргументує, доводить чи підсилює дану позицію.

Висновки – узагальнення своєї думки, висловлення власної позиції словами: "Отже (тому), я вважаю...".

У різних ситуаціях, коли потрібно переконати інших у правильності своєї позиції, важливо дотримуватися такої структури:

Тема: "Foreign Languages in the Life of an Educated Man".

I. Position: 1. To my mind foreign languages are very important in our life.

2. I think ...

II. Reasons: Foreign languages are very important in our life because they help us to be more intelligent, to understand people everywhere to make new friends, to travel abroad, to a good job and so on.

III. Example: For example having good knowledge of English I can use Internet communication and I also have many friends abroad so I can visit them soon and practise my English.

IV. Conclusion. That's why I think foreign languages are very important in our life.

Учні залюбки розігрують різні рольові ситуації та ретельно аналізують їх. Але поряд із цим, не можна не захоплюватись найновішими можливостями, що дає нам комп'ютерне навчання. Адже Інтернет, електронна пошта, комп'ютеризоване викладання іноземних мов (ІМ), телеконференції – все це можна й необхідно застосовувати, щоб покращити безперервний процес викладання іноземних мов та зарубіжної літератури.

Методика використання комп'ютерів у навчанні іноземної мови й літератури виявилася перспективним напрямком. Традиційні форми контролю навчальної діяльності – письмова контрольна робота, усне опитування, диктант, твір, переказ та іспит – недостатньо об'єктивні, точні та оперативні. Комп'ютеризоване навчання іноземної мови дозволяє контролювати навчальну діяльність учня чи студента з високою точністю та об'єктивністю, здійснюючи постійний зворотний зв'язок.

Комп'ютеризоване навчання іноземній мові та літературі має цілий ряд переваг: 1) можливість застосування на будь-якому етапі роботи на практичному занятті; 2) навчальний матеріал краще сприймається і легше запам'ятовується учнями; 3) економне використання навчального часу; 4) індивідуалізація навчання, визначення глибини й послідовності засвоєння, темпу роботи; 5) скорочення видів роботи, що викликають втомлюваність учня; 6) використання різних аудіовізуальних засобів навчання (графіки, звуку) для збагачення і мотивації навчання, наочного та динамічного подання матеріалу; 7) розгалуження послідовності навчання на основі аналізу помилок; 8) адаптація існуючих навчальних матеріалів до комп'ютеризованих умов навчання; 9) створення комфортного середовища навчання; 10) впровадження експериментальних досліджень; 11) активізація навчальної діяльності учня чи студента; 12) формування самооцінки студентів та створення умов для самостійної роботи [1].

Усі зазначені переваги комп'ютерної форми навчання допомагають вирішити основне завдання мовної освіти – формування мовної компетенції учнів та студентів.

Проте слід мати на увазі, що необґрунтоване використання засобів комп'ютеризованого навчання у навчальному процесі може виявитися не лише неефективним, а навіть шкідливим і згубним. Досить важливо зрозуміти, що використання комп'ютерів має певні недоліки:

- деяким студентам важко при звичаїтися до незалежної (від викладача) праці;

- комп'ютери – це машини, що потребують технічного обслуговування і можуть перестати функціонувати в будь-який момент;

- читання тексту з екрану більше втомлює, ніж читання друкованого тексту [2].

Сучасні новітні технології навчання мові та літературі можуть широко використовуватися для

ознайомлення з новим мовним матеріалом, новими зразками, на етапі тренування та застосування знань, навичок і вмій. За допомогою цих технологій учні та студенти мають можливість виконувати такі види навчальної діяльності: тренуватися у правописі; вивчати лексичний матеріал; удосконалювати розуміння аудіотексту; розвивати техніку читання; вивчати граматику; навчатися писемного мовлення; тренувати вимову.

Комп'ютер дозволяє моделювати умови комунікативної діяльності, реалізовувати їх у різноманітних тренувальних вправах ситуативного характеру.

Якщо ми розглянемо деякі переваги Інтернету, то пересвідчимося, що він сприяє навчальному процесові наступним чином: сприяє розвитку самостійності; підвищує проінформованість щодо інших мов та культур, що вивчаються; завдяки наявності різноманітних типів текстів підвищує мовні компетенції [5, с. 98].

Мультимедійні засоби дозволяють задіяти майже всі органи чуття студентів, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, рухоме відео, статичні фотографії та аудіозапис, створюючи "віртуальну реальність" справжнього спілкування. Доведено, що застосування мультимедійних матеріалів та комп'ютерних мереж скорочує час навчання майже втричі, а рівень запам'ятовування через одночасне використання зображень, звуку, тексту зростає на 30-40 відсотків.

Найпопулярнішим інтерактивним методом у вивченні іноземної мови і літератури є Інтернет, який дає учням і студентам доступ до інформації, включаючи аудіювання, читання й письмо. Вони можуть працювати в комунікативному середовищі в реальному часі або вибирати засоби, які дадуть змогу листуватися іноземною мовою, або ж зайти на форум і поспілкуватися з друзями. Електронна пошта дозволяє студентам підтримувати зв'язки з носіями мови, спонукає їх до діалогу з ними.

Останнім часом у торговій мережі, крім підручників, посібників та зошитів, з'явилося чимало розмовників, словників та енциклопедій, які можна використовувати для вивчення іноземної мови і літератури. Програмне забезпечення до них розробляється досить інтенсивно [4]. Уже існує велика кількість різноманітних програм і курсів, які підтримують комп'ютерне вивчення іноземних мов та іноземної літератури. Найвідомішими із них є: "Euro Talk", "ABBYY Lingvo 12", "PROMT", "Français Platinum" та інші.

Усе існуюче програмне забезпечення можна поділити на такі види:

1. Комп'ютерні словники.
2. Електронні енциклопедії.
3. Програми комп'ютерного перекладу.
4. Комп'ютерні мовні ігри.
5. Автоматизовані тестові системи.

Основними вимогами до методичного забезпечення навчання іноземних мов та зарубіжної літератури є такі: структура навчальних комп'ютерних програм; відповідність основним дидактичним принципам навчання: свідомості, активності, комунікативності, індивідуалізації та інтенсифікації; довговічність (порівняно з іншими носіями аудіо- та відеоінформації); використання техніко-дидактичних можливостей комп'ютера: кольору, графіки, звуку, анімації, функціональних шумів; використання мовних ігор; організація постійного розгалуженого зворотного зв'язку зі студентом у процесі виконання комп'ютерних вправ; спрямованість на ліквідацію та запобігання типовим помилкам; використання лексико-граматичного коментаря, граматичних та фонетичних довідників, автоматизованих словників та чітких інструкцій [3].

Ключовими цілями інтеграції інформаційних технологій до системи вивчення іноземних мов є впровадження ефективного дослідження і спілкування, досягнення балансу між оволодінням фактичним знанням і практичними навичками [5, с. 100].

Отже, використання новітніх технологій значно збільшує можливості у вивченні іноземних мов, надає доступ до різноманітних матеріалів (комп'ютерних статей, інформаційних сайтів; різних словників), спонукає до самостійного вивчення іноземних мов, розширює мотивацію студентів до навчання, надаючи їм можливість працювати над обраною мовою у зручному для них темпі. Це сприяє ефективному оволодінню іноземною мовою.

Література

1. Грецька О.О. Використання електронних енциклопедій у навчанні іноземних мов // Іноземні мови. – 2002. – №2. – С. 38-40.
2. Клименко А. Педагогічний зміст роботи сучасного вчителя іноземної мови в Інтернеті // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2007. – №1. – С. 63-68.

3. Кужель О.М., Коваль Т.І. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов // Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України: Науково-методичний збірник: – Вип. 8: / Редкол.: І.І.Мархель (гол. ред.) та ін. – Одеса: Друк, 2001. – 242 с.

4. Подопрігора Л.А. Использование Интернета в обучении иностранным языкам // Иностранные языки в школе. – 2003. – № 5. – С. 25-31.

5. Токменко О. Інформаційні технології у викладанні іноземної мови: сьогодні і скрізь // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2006. – №2. – С. 98-100.

Хохель Д.Ю.

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Науковий керівник – ст. викл. Матковська М.В.*

The Analysis of the Chronotope of *Number Twelve, Grimmauld Place*

The term *chronotope* was first used by the Russian philologist and literary philosopher M.M.Bakhtin. The term itself can be literally translated as “time-space.” It was developed in Bakhtin’s essay “Формы времени и хронотопа в романе” [1].

M.M.Bakhtin characterises the term *chronotope* as follows: “In the fictional chronotope we find a fusion of spatial and temporal tokens into a contemplated and particular whole. Time becomes thick, dense and fictionally visible; space intensifies, gets involved into the movement of time, plot, history. The features of time become apparent in space, and space is comprehended and measured within time. The fiction chronotope is characterised by this intersection of rows and fusion of tokens” [1, c. 235]. We take M.M.Bakhtin’s theory as a basis for our investigation.

The series of fictional novels by J.K. Rowling has a very peculiar and specific character. It should be noted that in some instances we deal with separated chronotopes of magic sites living according to their own deeply magical time and space. One of such separated chronotopes is *number twelve, Grimmauld Place*.

In this article we aim to analyze the chronotope of a particular magic site *number twelve, Grimmauld Place*. Let us firstly analyze the peculiarities of time of the site. Here time has deeply imbibed magic, both ancient and new, which defines the space through fusing.

The house is almost absolutely separated from the rest of the universe, be it Wizarding or not. It is dissected from the world by magic. *Number twelve, Grimmauld Place* is under the protection of Fidelius Charm – it is invisible to anyone unless the Secret Keeper tells him the address. The Muggles do not know that it exists at all. Its separation is described in such a way: “My father put every security measure known to wizardkind on it when he lived here. It’s unplotable, so Muggles could never come and call – as if they’d ever have wanted to – and now Dumbledore’s added his protection, you’d be hard put to find a safer house anywhere. Dumbledore is Secret Keeper for the Order, you know – nobody can find Headquarters unless he tells them personally where it is...” [3, c. 106-107].

The peculiarities of time in *number twelve, Grimmauld Place* are caused by the fact that the Blacks – one of the ancient pure-blood Wizarding families – lived there for many centuries. This is proved by the tapestry on the drawing room wall: “The tapestry looked immensely old; it was faded and looked as though Doxys had gnawed it in places. Nevertheless, the golden thread with which it was embroidered still glinted brightly enough to show them a sprawling family tree dating back (as far as Harry could tell) to the Middle Ages. Large words at the very top of the tapestry read: ‘The Noble and Most Ancient House of Black. Toujours pur’ ” [3, c. 103].

So we may rightfully say that the Blacks live in the house since long ago. It’s *long ago* that characterises the time of *number twelve, Grimmauld Place* to a great extent. The dust is the solidification of this time: “A fine film of dust covered the pictures on the walls and the bed’s headboard” [2].

We also assume that the roused dust stands for disturbed past: “A little puff of dust rose from the bedcovers as she sat down to read the clippings” [2].

J.K.Rowling has used the achievements of the Middle Ages while creating the chronotope of *number twelve, Grimmauld Place*. It was in the Middle Ages that the time of personal history appeared and the not-purely-strange world was formed – “the world where everything strange and miraculous was perceived as proper” [1, c. 315].

Being the time of personal history, the temporal aspect of *number twelve, Grimmauld Place* chronotope has all the features needed. The chronology is defined by family events, names, objects. The brightest embodiment of time is the tapestry mentioned earlier.

The episode when Harry talks to Sirius at the tapestry is in some way an inclusion of Harry into this